

x x x x x x x x x x x x x x x
 x x Voknovinám je možno x
 x psát /nejlépe doporu- x
 x čeně/ na tyto adresy: x
 x x Čuňas x
 x František Stárek x
 x U Zvonařky 15 x
 x Praha 2-Vinohrady x
 x Magor x
 x Ivan M. Jirous x
 x Stará Říše 33 x
 x Bondy x
 x Zbyněk Fišer x
 x Nerudova 51 x
 x Praha 1-Malá Strana x
 x x x x x x x x x x x x x x x

NĚCO MEZI ČERNOU MŠÍ
 A DIVOKOU JÍZDOU NA
 LOCHNESCE

 /11. března, Praha/

P.Blm

Něco po 17. hodině vítají tisíce stylově černých Depeš-fanatiků /anebo fanoušků, abychom to nepřeháněli/ v Praze-Ruzyni přistávající letadlo s Davidem Gahanem, Martinem Gorem, Andy Fletcharem a Alanem Wilderem na palubě. Depeche Mode přistáli v Praze!

Asi tou dobou, snad o půl hodiny později, přijíždí dvanáctkou k Parku kultury /hostícímu stále ještě Matějskou pouť/ a už prvních pár kroků ve směru Sportovní hala dává tušit, že tu dnes večer asi skutečně půjde o víc než o tradiční pouťové buřty, růže na špercích, olověné broky cinkající o plech, rozerávanou hudbu kolotočových tlampačů a řetězce barevných žárovek lemující autodromy. Nevím, trochu mi ten výstupní krok z dvanáctky do prostoru vedoucímu k hale PKOJF, kde měl být koncert Depeche Mode, připadal jako jediný snový krok z pražské tramvaje přímo před Sporthalle v Hamburku, eventuelně před koncertní halu kterékoli jiné západní metropole - jedno které. Jako by člověk vkočil přímo do hejna /lidských/ havranů, jejichž kovově lesklé peří se před vašima očima záhy změní v bundy z černé kůže, černé post-pankáčsky růžepejřené hlavy, anebo pokud jde o mladé dámy, v dlouhé černé pláště, krátké černé sukně, černé punčochy, černé barety a často kromě černě nalakovaných nehtů i černé rty. Procházím jednotlivými hloučky havranných "depešáků", kdo si na poslední chvíli holky pomáhají

Začátek koncertu stanovený na 19. hodin má hodinový odskok a hala už v 17.30 vypadá jako obležená pevnost, jejíž skleněné dveře brání kordony "zelených" se služebními psy. U dvacátého vchodů do haly stojí dvacet front nedočkavých, ale více než spořádaných děpeš-fanoušků - vždy asi tak po tisíci lidech namačkaných v řadě za sebou. U některých vchodů, kde se to tlačí víc, lítají vzduchem obušky a štěkají a vyjí od tamtud policejní psi. Kolem haly objíždí kromě policejních aut i hasičské auto připravené použít vodní dělo - v podstatě o nic nejdě, jen to stupňuje napětí a vzrušené očekávání asi patnácti až dvaceti tisíc lidí s lístky i bez lístků, šťastných i neštastných. /Představme si prozatím vodní dělo namířené na návštěvníky pražského jara před Rudolfinem:/

Zařazují se do černé tisícové fronty před průčelí haly se vstupem dolfinem! Zařazují se do černé tisícové fronty před průčelí haly se vstupem číslo 15, abych spolu s ostatními dvě hodiny v tomto presu čekal, než se zbyrokratizovaný organizační aparát odhodlá otevřít brány. Mezitím se pochopitelně praskají nejen nervy tísňených "orgánů" /viz výše zmíněné obušky/, ale i tabulky skla ve dveřích. Opět, už po milionté, se opekuje naprostá organizační neschopnost funkcionářů velicích věkům rokovým koncertům.

Dvě hodiny strávené ve velehejnu právě netrpělivých "depešáků" - dětí počatých reálným socialismem a alespoň pro jeden den /svátečně, na "Black Celebration"/ převlečených za misionáře nové dekadence a nového romantismu - umožňují dostatek času k různým úvahám i při totálním klaustrofobním nedostatku prostoru.

Neuplynul ani celý týden a po tisících hladových flandáků, staro i novo-katolíků, kteří dostali v chrámu sv. Víta na Hradě svou mši za bl. Anežku Českou celebrovanou kardinálem Tomáškem, dočkali se své mše i post-pankoví depešáci a s nimi i další příznivci rockové kultury, po celé dvě normalizační dekády odříznutí od světa. Dodejme, že se dočkali ti šťastnější z 90 tisíc oficiálních - písemných žadatelů o vstupenky a z dalších desítek tisíc těch, co se po lístcích sháněli jaksi neoficiálně - po svých. Těch šťastných mělo být dnes večer něco přes 13 tisíc.

Přiznávám, že jsem byl příjemně překvapen tvářemi publika i atmosférou kolem. /Řečeno slovy Christiany F., byly "děsně cool"./ Poté, co koncertu Depeche Mode měla předcházet specifická destruktivní strategie předprodeje vstupenek, tak, aby se nedostaly do "nepovolaných rukou" /tj. pankáčům a skutečným fanouškům/, a kdy pražské předprodeje dostały pouhých /!/ 100-150 lístků /na milionové město to skutečně ne- SSM atd. mezi lidi, kteří s rockovou hudbou nemají absolutně nic spo- lečného, se spíš dal očekávat namísto nadšeného publika jakýsi zvědavě masový, nicméně odcizený průser. Díky bohu, jakýmsi záhadným řízením osudu, dostaly se lístky /i když za horentní sumy od veksláků/ nakonec do rukou i těm pravým.

Okolnosti, za jakých vůbec mohlo /v rámci přestavby Pragokoncertu/ do rukou i těm pravým.

gokoncertu prošpikovanému estébáky začala se změněným kursem v Moskvě téct voda do bot, právě tak jako jemu nadřízeným institucím a orgánům. Bez okolků je možno říct, že pro mnohé z těch 13 tisíc mladých lidí-čekajících před halou na vystoupení Depeche Mode, to měl být první letmý, ale konkrétní dotyk toho, co je ohlašováno jako "demokratizace a perestrojka" - jen ztěží je možné si představit, že by dnešní generace dvacetiletých chtěla své mladí utápět v takovém sociálním a kulturním bahně, jaké nusely polykat mladé, více či méně zmrzačené generace let sedmdesátých. Generace, jejichž mladí pozřela normalizační atmosféru nenávisti vůči všemu mladému inspirováná mocenskou gerontokracií, generace dnes unášené vstříc mizérii středního věku či stáří širokým a všeobjímajícím kanálem konformity anebo vláčené kamži křivolakými záko- py a příkory chlastu: v obou případech odstavené na nikam nevedoucí sle- pou kolej degenerace. O sebevražedné kultuře organických rozpouštědél ani nemluvě.

Za zády nás čekajících stále ještě skřípou kolotoče a houpačky, ale ty tisíce před vchody do haly už vytleskávají jinou atrakci - atrakci řekněme světového kalibru, s ohledem na globální turné Depeche Mode, které pod heslem "Spreading the News around the World" zasahuje miliony mladých lidí od USA přes Japonsko, Austrálii, Asii až do Evropy Západní i Východní. Poslední LP deska, vydaná k tomuto turné Depeche Mode, se jmenuje příznačně "Music for the Masses". A můžete si vybrat, zda to budete překládat jako hudba pro masy /v pozitivním smyslu: pro lidi/ nebo hudba pro mše. A pakliže jsem si v titulku k této zprávě dovolil použít výrazu "černá mše", pak tu pochopitelně není řeč o vzývání temných sil a démonismu /což je problém některých heavymetalových kapel, koketujících s písničkou satanismem/, ale je to jednak odezva na zestetizovanou "depešáckou" stylizaci do černé /jež je ostatně chápána narozdíl od všechny šedě jako barva života - ovšem života v moderním ci- vilizovaném velkoměstě/ a jednak textem z jejich skladby "Black Celebra- tion", v níž se praví asi toto:

- Dneska večer bysme si mohli udělat černou oslavu,
mohli bychom slavit fakt, že jsme se shledali spolu
po dalším černém dni -

Myslím, že k tomuto poselství netřeba víc dodávat. Co však říci k samotnému vystoupení Depeche Mode v Praze, jehož netrpělivě a místy až extaticky očekávaný, o hodinu posunutý start očekávala tisícihlavá skandující a burácející hladina mladých lidí rozlitá po všech částech pražské sportovní haly, a z níž jako vlny vyrážely do vzduchu ruce a spontánní hlasy? Především mezi estébáky oblíbený "spíkr" Jožka Zeman /který se svým dílem podepsal i na organizačním krachu mírového koncer- tu v Plzni, kdy šlo o to dostat z pódia přední německou punkovou kape- lu Toten Hosen a nevpustit na něj ani industriály ze Západního Berlína Einsteiner Neubauten/ zcela bezpředmětně a neadekvátně situaci v sá- le provokoval publikum slogan typu "vzdejte se, nic se vám nestane", respektive: "budeme lidmi, já vím, je to těžké, ale budeme lidmi", apli- kuje na dav nejspíš svou vlastní paranoidní estébáckou psychózu. Tisí- cové černé hejno fanoušků, skoro až eroticky roztoužených, bylo velice mírumilovně nalepeno na pódium jako nějaký obrovský včelí roj. Ve svých lóžích seděli pobledlí a obetonovaní funkcionáři všech možných orgánů /od těch ministersky kulturních, kulturně a výchovně metodických až po vyloženě plukovnické policejní velení haly/, obtékaní rozjásanými, ale i nervózními fanoušky, očekávajícími i v poslední minutě nějaký podraz, jakých už zažili spousty. Po hodinovém čekání ve vroucím kotli sportov- ní haly konečně zhasla světla a burácení "De-peš, De-peš, De-peš" po- malu zanikalo v hukotu, rytmu a energii něčeho, co připomínalo nejspíš a nejblíž start raketoplánu. Do tmy už svítila jen stovka blikajících zelených a červených teček od obsluhy řídících pultů na vyvýšeném ostrůvku uprostřed lidmi totálně zalité plochy haly. Pak už do předeherky ke skladbě "Behind the Wheel" začaly postupně padat barevně nasvětljené o- pony, jedna za druhou jako řada po sobě následujících mohutných vodopá-

dů. Uniformovaní orgáni, kteří stáli rozestavěni bez obušků a s rozepjatými kabáty podél haly, si začali sundavat čepice, jako by vstoupili do chrámu Páně. Ventilátory vháněly přes pódium do sálu modře prosvětlené mlhy a oblaka kouře. I přesto, že v tisícových frontách před vchody do haly byste nenašli člověka staršího čtyřicítky, na strategicky vybraných místech u vchodů, v každé řadě, na každém dvacátém sedadle se krčili v hale plné mladých lidí nepochopitelně otrávení čtyřicátníci a paděsátníci, nervózně sledující hodinky a především to "peklo" mládí kolem sebe. Institutí, která si objednala nejvíce lístků pro své vzorné zaměstnance, bylo pochopitelně ministerstvo vnitra. Vysoce technologizovaná hudba Depeche Mode, prozařovaná světelnými fontánami, naplnila v okamžiku halu svým vlnobitím až k samému stropu. David Gahan v černé kůži s "briliantovými" řetízky kolem kožených bot, s napomádov nou hlavou a svým neopakovatelným a podmanivým hlasem bez jakýchkoli falší a skluzů začal vířit prostor svými dervišskými otočkami kolem vlastní osy. Pak přišlo "Never Let Me Down", "Stripped" - při němž jsem si vzpomněl na video-clip Depeche Mode, rózbíjejících v modrém oparu noci u berlínské zdi těžkými kladivy auto a televizní obrazovky, "Dressed in Black", "Question of Time", "Master and Servants", "People are People" - jež nutí k vybavení clipu se stříhem a koláží pochodu jících armád na Rudém náměstí, "Black Celebration" a dál a dál. Několik písniček dokonce zpívala s D.M. i celá hala! Došlo konečně i na mávání britskými vlajkami, prostěradly se jménem skupiny, prskavky a plamínky zapalovačů do tmy - tedy jakousi tradici velkých rockových koncertů, jakou dosud známe pouze z televize, překračující svým signálem hraniční pásma. I když hudba Depeche Mode patří na špičky světových žebříčků a není problém klasifikovat ji jako víceméně progresivní komerci, nepřestává inspiračně vycházet z realit dnešní doby, je působivá, osloňuje emocemi srozumitelnými mladé generaci bez ohledu na uměle a násilně vymezované hranice a zůstává i čistá upřímností své mise. Snad by se ten večer s Depeche Mode a jejich českými příznivci dal nazvat jako triumf internacionálního fenoménu rockové kultury vysoké kvality nad ne-kulturností, zkostnatělostí a byrokratizací života, svým způsobem i triumf romantismu a mládí nad pustotou konformity. Pragokoncert v čele s "estétem" Hrabalem si mohl ke svému kontu bezpracně připsat čistý zisk milión korun za dvě hodiny práce Depeche Mode a několik hodin rockové extáze 13 tisíc posluchačů a diváků, kteří "měli to štěstí" ... Pražská sportovní hala, fascinovaná čtyřmi post-pankéry a jejich syntetizérovou mší, se na dvě hodiny změnila v šíleně roztočenou a stále výš a výš stoupající lochnesku, ne-soucí 13 tisíc lidí spojených magickým kroužením a momentální ztrátou zemské gravitace. Něco, co se podobá vzletu vzhůru zářivým chrámem hudby i pádu do hlubin temného světa zároveň!

Stovkám policajtů rozestavěných po ulicích vedoucích od haly do města nezbývalo než nechápavě pozorovat proudy černých andělů padlých zpátky na zem - do Prahy.

FOLKOVÝ EMANUEL ...

-hrk-

začal už v pátek, v jedné milé hospůdce za městem. Hrálo se, zpíval, kecalo, ale hlavní program byl až v sobotu odpoledne. To jsme ještě netušili, že až do pěti do rána. Přijelo asi 50 lidí, vesměs z Moravy a východních Čech. Z pozvaných šesti účinkujících přijeli tři.

Nejdřív se předvedl P.L. se svým hostem P.D. P.L. - stará dobrá klasika, P.D. - příjemné překvapení. Po přestávce hrál Cára svůj program "Dům o tisíci patrech" s promítáním pěkných a zajímavých diapozi-tivů, ve spojení s dobrými texty - program, který stojí za vidění a slyšení. Skončil pozdě večer a na řadě byl Jenis. Po problémech se strunama přece jen hrál. A jak! Jeho podání se musí slyšet, nedá se to

napsat. Dlouho po půlnoci program končil, odjela i část posluchačů a začala volná část večera - tanecní fonotéka. Vytancovali jsme se, pobavili, uklidili sálek a za svítání odjeli do Rychnova. Kecalo se až do pozdního odpoledne, kdy i ti nejotrlejší konečně padli a spali.

A závěrem. Byl to milý, příjemný víkend, jak už jsme si zvykli bez asistence VB, MNV atd. Ale ukázala se jiná, méně příjemná věc. Po odchodu starých písničkářů je tady mezera. Až na pár výjimek požadují téměř všichni oficiální hudebníci razítko. To tedy nevlastníme a nemůžeme poskytnout. A z lidí, kteří přijedou kdykoli a kamkoli, protože chtějí hrát, má jen malá část vlastní věci a ještě menší takové, které za něco stojí /doufám, že jsem se nikoho nedotkla/. Z té trošky nových, co zbyla, jsme si poslechli Jenise. Uničov netuší, kdo s nima chlastává na Čtyřce...

Takže byl to hezký víkend plný pohody a hezkých písniček, a vlastně nám Řeřicha ani nechyběl.

Dopisy

K JEDNÉ KULINÁŘSKÉ NECHUTNOSTI

Od té doby, co noviny existují, byly vždy zasypávány příspěvky u-davačů a bláznů. Od stejné doby však také existují zodpovědní redaktori, kteří mají nejen právo, ale i povinnost takové příspěvky házet do koše, nebo vracet k přepracování. Otisknout však článek, jehož autor beztrestně ukryt za pseudonymem denuncuje, ba dokonce inkriminuje osobnost, která narodil od něho užívá svého vlastního jména, to je pro mne vážným porušením novinářské etiky.

Již před časem jsem osobě blízké Revolver Revui projevil svoje zne-pokojení nad trapným způsobem, jímž Horna Pigment vedl některé své polemiky. Dokonce jsem slíbil, že svůj názor RR napišu. Nakonec jsem si však řekl, že je to vnitřní věci undergroundu, do níž mi nic není. Teď, když daleko větší výpadek zodpovědnosti RR postihl osoby, které jsou mi blízké a které do undergroundu nepatří, nemohu neprojevit svoje pobouření.

Jde totiž o to, že se hudebník Classic Rock'n'Roll Bandu J. rozhol dl, že pod pseudonymem Kamil K. Kuchynka ztrestá v RR č. 9 Nikoláše Chadimu za to, že se odvážil sepsat svoje paměti, přestože jistým žurnalistům se podařilo vytvořit mu image primitivního blba, polovičního analfabeta a konečně bezmála obdivovatele nacismu. Jako by tohle nestačilo, Kuchynka J. do svého úlisného, nesouvislého, vylhaného a na mnoha místech si odporujícího zavytí, sešitého žárlivou jehlou nenávisti, zatáhl i Chadimovu ženu. Obsah a styl dalších dvou Kuchynkových pornáčů /Veli- větovskou kompliaci nepočítám, tu měl podepsat jen jako překladatel/ ve stejném čísle RR však dokazuje, že Chadima i Extempore jsou mimo jeho chápání a že si nevidí dál než na špičku svého penisu, což jak známo, daleko není. Nechme stranou otázku, kde asi tenhle dlouholetý zaměstnanec ČST získal některé zřejmě nepravidlivé údaje pro svoji insinuaci. Doufejme, že byl inspirován jen svým deliriem nenávisti. Jestliže Kuchynka J. tvrdí, že jeden výtisk Chadimových pamětí leží v Torontu, pak ho tam musel poslat sám. Jak jinak by to mohl vědět? Dále uvádí, že na mnoha Chadimou popisovaných akcích nebyl od něho vzdálen více než pár metrů. Z toho logicky vyplývá, že je mistrem v bilokaci, navíc obdařeným neviditelností, protože jako bývalý manažer Extempore mohu potvrdit, že vyjma circa třech společných vystoupení našich skupin nikdy na žádném našem koncertě nebyl, už jen proto, že by se na jakékoli náročnější zábavě nudil.

V celé té echolálii, kterou Kuchynka J. uklohnil, mi chybí jen obligátní nařčení, že si Chadima za své demokazety koupil přepychové

auto. Co se Kuchyňkovi motá v palici však není příliš zajímavé, jeho projev vykazuje zřejmě psychopatické rysy a v každé slušné společnosti by byl hotov. Ne tak v Čechách po roce 1918. Tady bude jistě následovat poklepávání po ramenou a chvála za to, jak to tomu Chádovi nandal, od dalších podobně zchátralých individuí. Přesto bych se však nedivil, kdy by u Kafky padlo pár facek...

Daleko závažnější však je, že se našla redakce, která tak nebezpečný hanopis, který nemá nic společného s kritikou, zato však obsahující několik vážných inkriminací, z nichž by mohly profitovat pouze represní orgány, otiskla. Revolver Revue se tak zařadila mezi rozmazené fakulty, kterým je jedno, co to koho bude stát, hlavně když se zlatá mládež baví. Doufám ale, že bude vědět, jak se zachovat, aby věc napravila, a jestli ne, pak at si svůj revolver zasune do úst a pořádně stiskne.

Pavel Turnovský
bývalý manažer Extempore

Na vědomí: Vokno, Host, Lidové noviny, Kritický sborník

Vážená redakce,

vzhledem k tomu, že jste dosud vyprodukovali takové množství vašeho občasníku, aby si čtenář již mohl vytvořit úsudek o převládajícím měření a úrovni jeho obsahu, chtěl bych vznést námitku proti jeho hudební rubrice.

Ta se dosud sestává ze stále rostoucího množství zpráv /'reportáží'/ o různých neoficiálních koncertech. Když už ne autoři, tak alespoň redakce by si měla uvědomit, že reportáž je žurnalistický útvar a jako takový musí splňovat určitá formální a obsahová kritéria. Pomíne-li jazykovou úroveň výše zmíněných příspěvků, nutně nás zarazí absence základních obsahových prvků: a/ jakýchkoli bližších informací o zúčastněných souborech, jejich charakteristik, určitého přiblížení souborů něných souborech, b/ zhodnocení výkonů skupin, event. jednotlivých hudebníků, čtenáři, c/ celkového dojemu proštěného od převládajícího vlivu emocí a alkoholu, d/ celkového dojemu z pořádané akce /event. srovnání s předcházejícími a jí podobnými/.

Přínosem takovýchto zpráv jistě zůstává určitá informativní hodnota /a to i v případě uveřejnění ex post/. Ovšem pak by se z nich měla využít jen fakta o místě, účasti účinkujících, diváků apod. a pouze ta otisknout!

Z obsahu příspěvků usuzuji, že autoři povětšinou patří k té části populace, jejíž srdce hoří pro punkové hnutí, tak obratně potlačené na Západě, a jehož epigonská odnož je tak neobratně vymýtaná u nás. Je jistě nanejvýš správné, že se tito mládenci nenechávají utlouct aparátmi kou čepicí, ale není možné, aby si v této hře k očkům myší nalezli samotný smysl jejich aktivity.

Jsem dalek toho, abych tu vznášel nějaký mravní apel. Jestliže však chce váš občasník pomáhat na poli nezávislé kulturní činnosti, myslím, že by se měl v první řadě řídit kritériem kulturnosti, a ne pouze kritériem nezávislé činnosti. A zda míníte i nadále takovýmto způsobem upozorňovat na existenci různých nekonformních hudebních akcí, a tím probouzet a podporovat v lidech chuť po opravdové kulturní aktivitě, v sledkem bude rostoucí množství paskvili, jež si co do kvality v ničem nezadají s dnešním konzumním kulturním krmivem.

Chtějí-li tedy být Voknoviny hodnotným samizdatem /a samizdat je takový, už vzhledem k vynaloženému úsilí na jeho vydávání, by neměl sloužit jen jako balící papír/, měly by se ve výše zmíněné oblasti výrazně umoudřit.

Dostatek /k/lidu pro další práci přeje J.V.

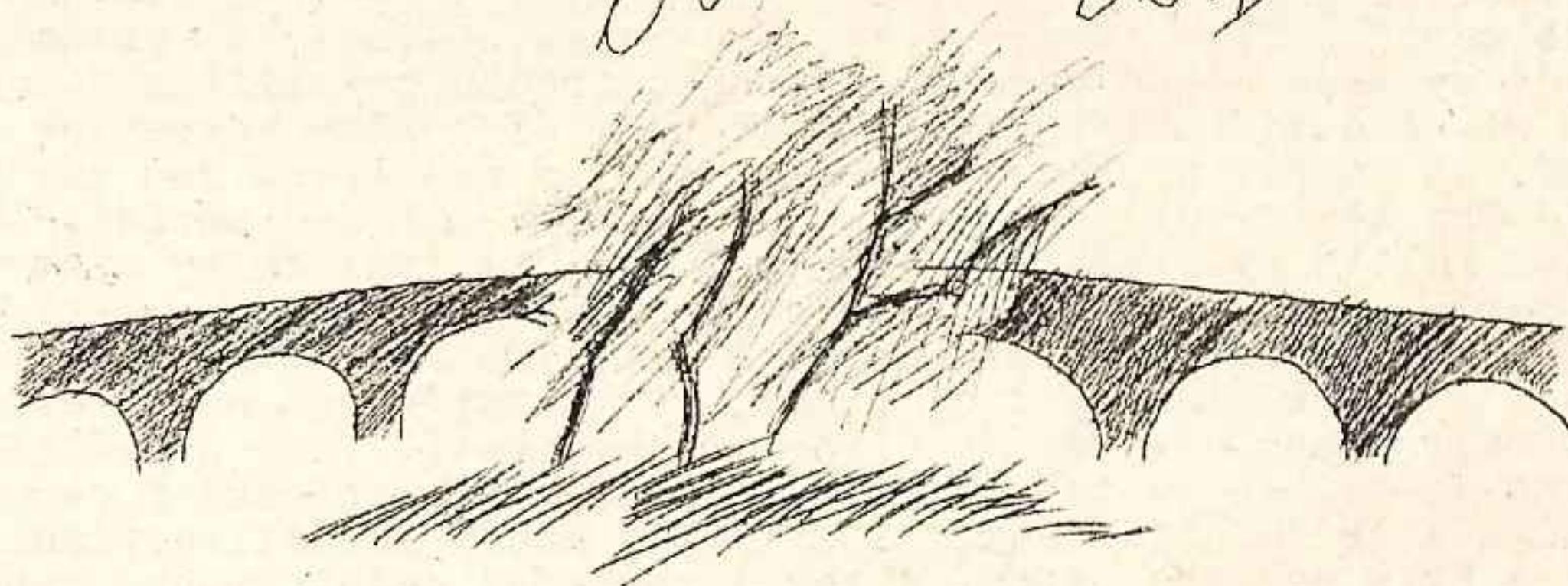
"Jo, chlapče, to byla jedna malá země, a protože byla i chudá, lidí se tam nemohli zrovna moc bavit. No teda bavili se, ale ne tak, jak by chtěli. Byli pro ně určený takový zpěváci a zpěvačky a taky náký kapely, co vystupovali pořád v televizi a v každym městě, a byli to vlastně takový veliký hvězdy. A tydle hvězdy to u krále měli moc dobrý, protože i když ten král byl už starej a ničemu nerozuměl, tak je nechával žít, protože zpívali pěkný písničky i vo něm. Těnkrát se tomu říkalo pop-music a většina lidí byla ráda, že maj aspon toogle. Pak tam byla eště jedna muzika a ta to zase moc dobrý neměla, ale král je taky nechával bejt, i když vobčas takový to bububu udělal. To byly takový skupiny, co hráli ... ten ... počkej, vono se to ... sakra ... jo, rock tomu říkali. Tak tendle rock to moc dobrý neměl, ale zas jich bylo moc, tak je nemohli všechny pořád kontrolovat, a taky dost lidí v té zemi je mělo radši než ty první zpěváky. Ale zase ne tak všichni. No a pak, chlapče, pak teda byla eště jedna muzika a tu neměl rád ani král, ani jeho slouhové a vostatní lidí zrovna taky moc ne. A tomu se těnkrát říkalo underground, už ani nevím, co to znamená, ale ve slovníku by to mělo bejt. Metro, jo? Tak vidiš, já myslí, že to má něco společného s kanálama. Tak holt metro, už je to zkrátka dávno. No a fandové týdle muziky byli takový divný lidí, moc se nestříhali ani neholili, tak chodili právě s dlouhejma vlasama, i když někerý zase moc vlasů neměli, jenom takovej kohout na hlavě, ale patřili tam taky. I když ty zas nebyli tak príma jako ty vlasatý. No a v té době, co ti vo ní vyprávím, už týdle muziky a toho rocku začalo bejt nák moc. I ten král si toho všimnul, ale spíš ty jeho slouhové. A řekli si, že to teda ne! A chtěli si to všechno vzít. Teua zpěváci a zpěvačky zustali, ale rock i to metro, hlavně teda to metro, že zabijou. Tak to zkoušeli, ale depak, chvíli to vypadalo dobře, ale dycky zase někdo začal. Tak rocku trochu povolili uzdu, ale na to metro si eště víc přišlápli. Ale to už lidí z těch vokolních bohatších zemí, co takový problémy neznali, se jim smáli, že sou tak hloupy, že místo aby těm svějm obyvatelům dali radši pořádně najist, tak zavíraj noty. Tak to bylo těm úředníkům hloupý, ne teda že by něco dali, to ne, ale řekli si, že ukážou celýmu světu, jak sou dobrý a poctivý a jak nás maj rádi. To metro chtěli voddělat teda úplně, měli na to i svoji organizaci a dobře placený lidí a měli vo to metro hroznou starost, ale jen tak mezi sebou a radši to nikde moc neříkali. Voni právě říkali, že je vlastně dobře, že je tady mimo těch správných zpěváků i ten rock a taková hudba a že je potřeba mít i z takový hudby radost. A říkali to i ve vokolí a byli na sebe pyšný. A tak i ten rock začal trochu vypadat jako tamty zpěváci, protože už trochu měl a najednou chtěl asi eště víc nebo co. A nejhorší na tom bylo, že i pár muzikantů vod toho metra chtělo bejt slavnejch a zapomněli na svý kámoše a cpali se kam neměli. A já bych chlapče řek, že i z tohodle měli ty páprdové radost, a tak trochu přimhouřili voko. Ty lidí, co byli i těnkrát metrový, tak ty na tom byli nejhůř, ale asi jím to nevadilo. Vostatní by byli smutný, ale voni asi ne, holt to byli opravdu divný človíčkové. Ale abych ti to, chlapče, dopověděl. Tak ty páni byli už skoro s tim rockem kamarádi, ale furt ho neměli tak úplně pod kontrolou. A tak přemejšleli, jak to udělat. A napadlo je to! Jak si zkontroluješ lidí? No že je všechny někam naženeš a pak se jím mrkneš do vobčanky. A měli to. Tak voni se sešli a pučili si v té malý zemi ten největší sál a tam že jako pozvou všechny ty kapely, a všude to říkali, psali a chlubili se tim. A těd si, chlapče, představ, že ty kapely jim na to skočily. že tam dokonce sami chtěly hrát a kvůli tomu vobčas hrály i něco jinýho a něco musely předělat jenom, aby se to líbilo královi, kterej je přitom vlastně neměl dovcpravdy nikdy rád. Ale voni jako kdyby po všech těch letech byly slepý a cpaly se tam a soutěžily mezi sebou, jen aby měli nákou slávu. No a tědle jejich schůze se stala takovou slávou a úředníci mohli říkat, že rock má zelenou, hurá, hurá, hurá /přitom v těch vokolních zemích se už hrál tisíc let/ a přitom vůbec ne-

bylo na co bějt hrdej. Škoda že na to skočilo tak mnoho lidí, a některý byli i dobrý lidí a možná tomu i věřili.

A tak se vlastně tenkrát ten rockovej vlk nacpal k prasknutí a přitom ta ouřednická koza byla úplně celá. Akorát těm lidem vod metra se to moc nelíbilo a dělali si svoje koncerty, kde tu kozu dojili vo sto šest. Ale ty teď, chlapče, stejně už asi budou všichni mrtví. No a jestli tedy všichni mrtví eště nejsou, tak dám krk na to, že zrovna sedějí v řáký hospodě, pijou pivo a poslouchaj náký chlapi, co jim hrajou ten jejich underground. Voni holt byli dycky divný..."

P O Z V Ā N K A

P O Z V Á N K A

s • b o t a 2 1 . k v ě t n a 1 9 8 8 o d 1 2 . 0 0
pořádá časopis VOKNO

Vystavovat může každý, kdo se včas dostaví a instaluje svoje výtvarné práce. Divákům doporučujeme, aby byli na místě také ve 12 hod., protože nikdo neví, jak dlouho výstava potrvá. Je možné, že ve 13 hodin zahraje skupina Ostré nože J.S.Fialy. Bude-li pršet, výstava proběhne pod mostem.

4. Oprávnění příslušníků SNB požadovat vysvětlení

Výzvě k dostavení se je každý povinen vyhovět /§ 19/2/. Neuposlechnutí této výzvy může být sankcionováno /tj. předvolaný může být postižen/ jen tehdy, je-li tato výzva provázena poučením o následcích jejího neuposlechnutí. Zákon o SNB /§ 19/7 / výslovně uvádí jen jedinou sankci /postih/, a to předvedení. Obecně však platí, že ten, kdo neuposlechne výzvy veřejného orgánu při výkonu jeho pravomoci, se dopouští přestupku proti veřejnému pořádku. Sankcí za takový přestupek může být buď pokuta do 100,- Kčs uložená orgánem VB /tzv. blokové řízení/ nebo pokuta do 500,- Kčs v přestupkovém řízení před národním výborem, je-li věc postoupena jemu anebo odmítl-li občan pokutu v blokovém řízení zaplatit.

pena jemu anebo odmíti-li občan pokutu v úložkovém řízení nebo
Protože je předvedení sankcí za nedostavení se, odporuje duchu zá-
kona o SNB taková praxe, kdy příslušníci SNB občana přímo předvádějí bez-
předchozí výzvy. Takovýto protiprávní postup příslušníků SNB má často za
následek pasivní rezistence občana na útvaru SNB při následném požadová-
ní vysvětlení. Navíc zákon n SNB výslovně nesstanoví povinnost vysvětlení
poskytnout. Lze ji ovšem dovodit z toho, že zákon upravuje jednak zákaz
poskytnout vysvětlení: podle § 19/3 nesmí být vysvětlení požadováno od
toho, kdo by jím porušil zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti, leda-
že by byl této povinnosti zproštěn; jednak právo odeprít vysvětlení: po-
dle § 19/4 může vysvětlení odeprít ten, kdo by jím sobě nebo osobě blíz-
ké mohl způsobit nebezpečí trestního stíhání. Osobou blízkou se rozumí
blízcí příbuzní a dále osoby, jejichž újmu by ten, kdo poskytuje vysvět-
lení, právem pociťoval jako újmu vlastní /družka, syn manželky apod./.

Z oděpření vysvětlení nelze vyvozovat žádné závěry v neprospěch toho, kdo vysvětlení odpírá, nebo toho, koho se vysvětlení mělo týkat. Po oděpření vysvětlení nesmějí být k téže věci kladený další otázky, neboť by šlo o formu psychického donucování. K podání vysvětlení nesmí být nekdo žádným způsobem donucován. Proto např. vyhrůžky "my si vás tady necháme" nebo hrozby, týkající se zaměstnání a života osoby, na níž je žadováno vysvětlení, či jejích příbuzných, je zcela nezákonné a občan, jemuž orgány SNB takto vyhrožují, by měl proti němu okamžitě protestovat a žádat, aby jeho protest byl zaprotokolován. Po takovém "výslechu" by měl podat stížnost Inspekci FMV a pokusit se vše zveřejnit.

Vysvětlení není a nemůže být pod sankcí křivé výpovědi, tj. odmítnutí vysvětlení, resp. nepravdivé vysvětlení nenaplnuje skutkovou podstatu trestného činu křivé výpovědi podle § 175 tr. zákona. To má dva závažné důsledky:

důsledky:
a/ Nikdo nemůže být postižen za to, že odmítá poskytnout vysvětlení, a to i kdyby objektivně nebyly splněny podmínky pro odepření vysvětlení. Zda má či nemá důvod k odepření vysvětlení si totiž rozhoduje každý sám za sebe. Případné zdůvodnění tohoto rozhodnutí může být poskytnutím vysvětlení. Základním předpokladem k rozhodnutí o použití práva odepřít vysvětlení je zjištění - formou dotazu vyslýchajícímu orgánu - k jaké konkrétní léní je zjištění - formou dotazu vyslýchajícímu orgánu je taxativně vymezeno v citovaném § 19/l zák. o SNB. Co je nad tento rámec, převáži má být vysvětlení podáno. Oprávnění vyslýchajícího orgánu se obvykle dotazují na život a činnost osoby, která má podat vysvětlení, a na její přátele. Jejich argument "když na tom není nic trestného, tak nám to můžete říct", je třeba striktně odmítnout, neboť ve smyslu zákona o SNB nejsou oprávněni takové údaje zjišťovat. Teprve, až osoba, po níž je vyžadováno vysvětlení, od vyslýchajícího zjistí, o jaký trestný čin, přečin, přestupek, hledanou či pohřešovanou osobu či věc jde, má se roz-

hodnout, zda vysvětlení poskytne nebo ho odepře.

b/ Nikdo nemůže být postihován za poskytnutí nepravdivého vysvětlení. Vypořádá-li někdo později jako svědek podle trestního řádu, může vypořádat odlišně od podaných vysvětlení, neboť právně relevantní je až jeho výpověď podle trestního řádu, neboť až ta je činěna pod sankcí křivé výpovědi. Podle nesprávné praxe se někdy koná výslech svědka, který již dříve podal vysvětlení podle § 19 zák. o SNB, tak, že vyšetřovatel má snahu toto vysvětlení v rozšířené verzi opsat do protokolu o svědecké výpovědi. Tento postup je nezákonné - odporuje ustanovení podle § 97 a násł. tr. Tento postup je nezákonné - odporuje ustanovení totiž musí být na počátku vlastního svědeckého výslechu dána svědkovi možnost, aby souvisle vyprávěl vše, co o věci ví, a odkud zvěděl okolnosti jím uváděné, a teprve potom mu mohou být kladený otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Svědek však není povinen vysvětlovat rozpory mezi vysvětlením, které podal podle § 19 zák. o SNB, a svou pozdější svědeckou výpovědí. Vysvětlení podané podle § 19 zák. o SNB je důkazem pro soud, nehrozí mu však trestní stíhání pro křivou výpověď.

Nicméně, při všech typech výpovědí, tedy i při poskytování, popř. odepření vysvětlení podle § 19 zák. o SNB, je se nutno vystříhat křivého obvinění /§ 174 tr. zák./, neoznámení trestného činu /§ 168 tr. zák./ - toto neoznámení se týká jen závažných, zvláště vyjmenovaných trestních činů, nepřekážení trestného činu /§ 167 tr. zák./ - jde rovněž o velmi závažné trestné činy - a konečně nadřžování /§ 166 tr. zák./. V běžné praxi však odepření podat vysvětlení nezpůsobuje nebezpečí trestního stíhání pro čtyři shora uvedené trestné činy.

Zákon o SNB neupravuje protokolaci podávaného vysvětlení. V praxi se však běžně záznam o podaném vysvětlení dělá. Ten, kdo vysvětlení poskytuje, není povinen takový protokol podepsat. Na druhé straně osoba podávající vysvětlení může trvat na tom, aby protokol věrně odrážel její výpověď, aby v něm byly zaznamenány její případné námitky, stížnosti nebo připomínky. Často jde o stížnosti na protiprávní předvedení nebo protiprávní osobní prohlídku, resp. zjištování, zda předvedený u sebe nemá zbraně. /O osobních prohlídkách pojednáme ve zvláštní kapitole./

Zabývali jsme se v této kapitole právními aspekty podání vysvětlení podle zákona o SNB. Rozsah takového vysvětlení, popř. jeho poskytování nebo odmítnutí, závisí však především na faktorech mimoprávních - právním vědomí, pojetí spravedlnosti, etice, lidské a občanské odpovědnosti atd. toho, na kom je vysvětlení požadováno. Neboť je nepochybně podstatný rozdíl mezi např. únosem dítěte a samizdatovým vydáním básnické sbírky. V této souvislosti nelze přehlédnout, že zákona o SNB je často zneužíváno pro vyhledávání trestné činnosti tam, kde o žádnou trestnou činnost podle práva nejde.

Poznámka: Všechny zákony, ministerské vyhlášky a některé další právní předpisy vycházejí v publikaci "Sbírka zákonů", která je v prodeji ve specializovaných prodejnách ve všech krajských městech. V Praze je tato prodejna v Bruselské ulici č. 2 /roh Šafaříkovy/ na Vinohradech. Je tam k dostání i zákon o SNB /č. 40/1974 Sb./. Kdokoliv se dostává do styku s orgány SNB, měl by si tento zákon opatřit.